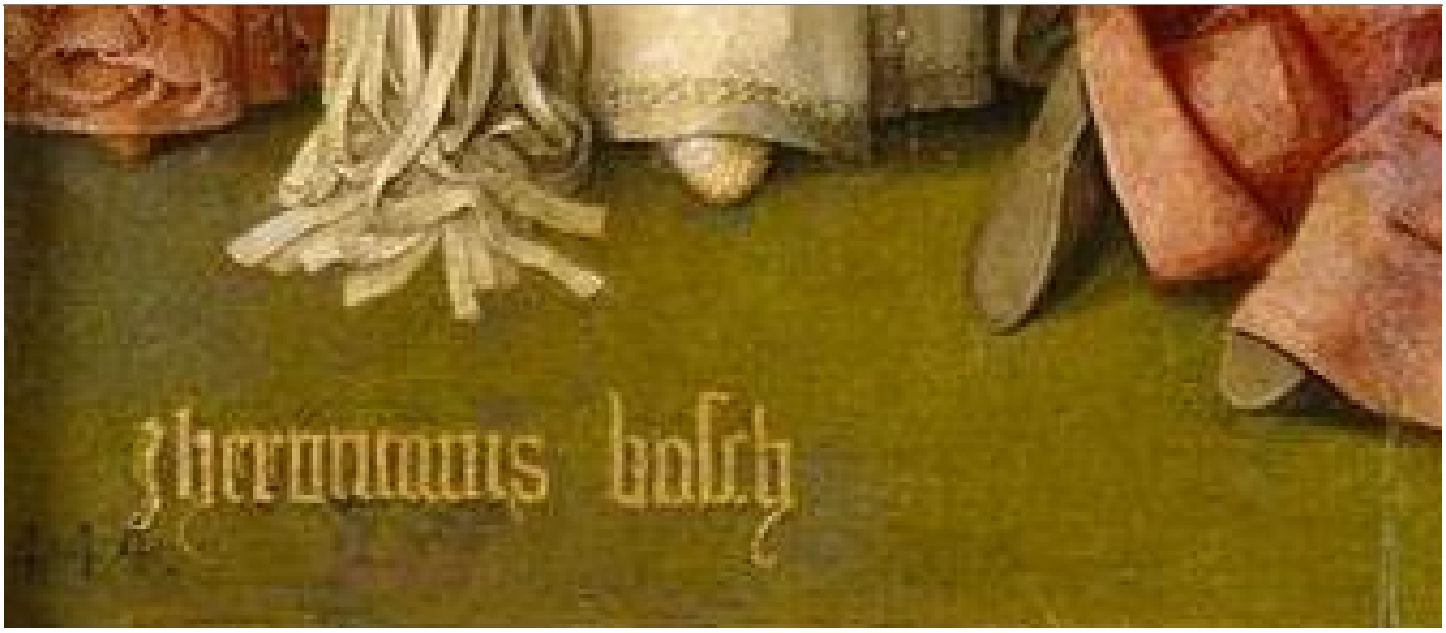

Jeronimus Bosch, amb cognom català

Autor: Pau Mora
Data de publicació: 03-02-2012

Tothom assegura que Jeronimus Bosch era un pintor flamenc, però en Pau Mora ha trobat una referència que ens fa saber que el seu cognom era català i que ve a sumar-se a la teoria que defensa En Bilbeny, segons la qual aquest pintor era també català

Em va arribar a les mans el llibre Recuerdos y bellezas de España: Mallorca, imprès l'any 1842, amb litografies d'F. J. Parcerisa i text d'En Pau Piferrer. M'ha cridat l'atenció que a l'apèndix tercer, a "Noticia de las esculturas y cuadros más notables de los Museos, que el Excmo. Sr. Conde Montenegro posee en Raxa y en Palma. Carta marítima y geográfica, manuscrita en el siglo XV", s'hi esmenti: "Números 41 y 53: son dos tablas góticas pintadas al oleo por Jeronimus Bosch, de 3 pies y 6 pulgadas de alto. El apellido catalan o mallorquin del autor no consiente que mencionemos sus asuntos sin mayor alabanza que en los demás [...]; hay tanta riqueza de fantasía que las constituyen rivales, bien que en mayores dimensiones, de las que en otros paises y particularmente en Italia el genio cristiano de la edad media consagró a la representación del Juicio Final y de las penas eternas".

Així, doncs, per En Pifarré, a l'any 1842 no hi havia dubte de la catalanitat d'En Bosch. No estalvia lloances a l'artista, tot i el seu cognom català, i el compara amb artistes d'altres països: o sigui, En Bosch no era flamenc, sinó del mateix país que En Pifarré.

No és la primera referència a una nacionalitat hispànica del pintor conegut com Jeronimus Bosch, ja que, segons En Jordi Bilbeny, també Jusepe Martínez escriví al segle XVII que aquest pintor era fill de Toledo.

Pau Mora